

въ търговщинѣ съврши наше разореніе: Авари станахъ търговцы, лѣжахъ единъ другого, и братъ брата своего унеправдаваше. Такъвъ бѣше, княже, жалостный и плачевный източникъ на наши бѣды.“

Повѣстность сказва, че Крумъ кѣту слушалъ тѣйзи причини, и кѣту провидѣлъ, че ако не поправи тѣя работы и негово царство ще пропадни, рѣшилъ и съставилъ законы, коихъ ѣ потвърдилъ народъ кѣту ся събрали на общенародно засѣданіе. Ти закони съдръжавали слѣдныя, отъ колико ѣ намъ съхранила византійска повѣстность. „1. да ся развалѣтъ лозья по сичкѣж Българіѣж; 2. да ся даде всякому просяку обдържаніе, и ако таковый ся улови пакъ да проси, да го продажѣтъ кѣту робъ; 3. всякы Българинъ, кой наклопа нѣкого си да ся гужда въ желѣза, до дѣ ся испита истинѣж; и клокаръ да губи главѣж, а крадливому да трошѣтъ колѣна.“ Тѣйзи закони историцы назоважѣтъ съ отважность: „Les Institutiones du roi Cruma — законоустановленіе царь Крумово.“ Да ли ще врѣмѣя откріе нѣкой си памятникъ на нашъ языкъ! За пристѣпленіе, или мятежи было ѣ непрѣменнѣж казнѣ смъртъ. За пѣ малкы виновны работы, а най паче за безчестны, было прописано бой, рѣзанье носове и уши и изгнаніе вѣнъ отъ отьчства. За волно и не волно убійство, за убійство творимо въ пѣанство, за блудство се имало законъ. А най строги закони сѣж были военни: на пр. въ врѣмѣя рата, който не ѣ былъ добрѣ приуготовенъ или който ѣ бѣгалъ и не отхождалъ въ сраженія были сѣж смъртіѣж казнени. Границы сѣж были вардени съ голѣмѣж бодрость и строгость; ако по нераданіѣж на стражары бы отбѣгилъ нѣкой си, или свободенъ, или робъ, стражари сѣж были казнени смъртіѣж. Въ общѣ за всякы видъ пристѣпленія имало порядочни закони писменни, нѣ все то изчезло отъ разоренія и проч. Може быти врѣмѣя да откріе нѣкой си памятникъ. Българи сѣж имали и рудокопи и кузници, дѣ сѣж правила пенязи; най изобилни и богатіи рудокопи были въ Быстриѣж близо до Софіѣж града; имали сѣж